

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Рішенням вченої ради Педагогічного інституту
«_____» _____ 2020 р., протокол № _____

Голова Вченої ради, директор

_____ Ольга КОТЕНКО

ЗМІНИ ДО ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ «Освітні, педагогічні науки» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

Галузь знань:	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність:	011 Освітні, педагогічні науки
Ступінь:	Доктор філософії

Введено в дію з 01.09.2020 р.
(наказ від «_____» _____ 2020 р.)

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
змін до освітньо-наукової програми «Освітні, педагогічні науки»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

Програма була переглянута у 2020 році.

Робоча група у складі:

ХОРУЖА Людмила Леонідівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та історії педагогіки Педагогічного інституту (керівник робочої групи);

ОЛЕКСЮК Ольга Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри музикознавства та музичної освіти Інституту мистецтв;

КАРАМАН Станіслав Олександрович, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри української мови Інституту філології;

МОРЗЕ Наталія Вікторівна, член-кореспондент НАПН України, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри комп'ютерних наук і математики Факультету інформаційних технологій та управління.

Кафедра теорії та історії педагогіки

Протокол від «___»_____ 2020 р. № ___

Завідувач кафедри _____ Людмила ХОРУЖА
(підпис)

Вчена рада Педагогічного інституту

Протокол від «___»_____ 2020 р. № ___

Голова Вченої ради _____ Ольга КОТЕНКО
(підпис)

Завідувач аспірантури, докторантури

_____ Оксана ПЛЮЩИК
(підпис)

«___»_____ 2020 р.

Проректор з наукової роботи

_____ Наталія ВІННІКОВА
(підпис)

«___»_____ 2020 р.

Актуалізовано:

Дата перегляду ОНП/ внесення змін до ОНП	«___»_____ 2020 р.		
Підпис			
ПІБ гаранта ОНП	Хоружа Л.Л.		

Ця програма не може бути повністю чи частково відтворена, тиражована чи розповсюджена без дозволу Київського університету імені Бориса Грінченка.

©Київський університет імені Бориса Грінченка

ОБґРУНТУВАННЯ

Зміни до освітньо-наукової програми (ОНП) «Освітні, педагогічні науки» за спеціальністю 011 Науки про освіту (доктор філософії) за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти, затверджені рішенням Вченої ради Київського університету імені Бориса Грінченка від 31.03.2016 р., протокол №3 (наказ від 29.04.2016 р. №232); від 25.05.2017 р., протокол № 5 (наказ від 30.05.2017 р. № 368) детерміновані чинниками, які виявилися в процесі реалізації освітньо-наукової програми (навчального плану, розробки робочих програм навчальних дисциплін та проведення практичної підготовки) протягом 2016-2017, 2017-2018, 2018-2019, 2019-2020 навчальних років.

У процесі реалізації освітньо-наукової програми, у ході проведених опитувань, очних і дистанційних зустрічей та ін. група забезпечення проаналізувала відгуки, інтереси та потреби здобувачів вищої освіти, академічної спільноти, роботодавців щодо побажання внесення певних змін та уточнень до діючої освітньо-наукової програми. Беручи до уваги результати обговорення освітньо-наукової програми у форматі консультацій, робочих нарад, засідань та, з урахуванням рекомендацій та потреб стейкхолдерів, погоджено зміни та уточнення до освітньо-наукової програми, які стосуються:

- уточнення назв окремих освітніх компонентів та оновлення їх змісту відповідно до сучасного стану галузі і спеціальності (у блоці обов'язкових компонентів ОНП назву дисципліни «Наукова комунікація англійською мовою» замінено на «Наукова комунікація іноземною мовою», що уможливорює розширення діапазону іноземних мов для їх вивчення аспірантами);
- перерозподіл кредитів між освітніми компонентами для посилення практичної складової освітньо-наукової програми (збільшення обсягу кредитів на дослідницьку практику з метою підготовки здобувачів до дослідницької діяльності).

Цілі, програмні компетентності та програмні результати навчання не змінювалися.

Відповідно було внесено уточнення в такі розділи освітньо-наукової програми та їх сегменти:

II. 2.1. Перелік компонентів ОНП

Вибіркова частина освітньої програми описана в Додатку 1.

II. Перелік компонентів освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код компонента	Код (н/д, пр.)	Компоненти освітньо-наукової програми (навчальні дисципліни, практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОП				
ОК 1	ОДЗ_1	Філософія і методологія наукової діяльності	4	екзамен
		<i>Філософія науки</i>		
		<i>Загальнонаукова методологія</i>		
		<i>Наукова етика</i>		
ОК 2	ОДЗ_2	Стратегії наукових досліджень	6	залік
		<i>Нормативно-правова база наукових досліджень та наукової діяльності</i>		
		<i>Інтернаціоналізація науки</i>		
		<i>ІКТ в сучасних наукових дослідженнях</i>		
ОК 3	ОДЗ_3	Наукова комунікація іноземною мовою	8	екзамен
ОК 4	ОДФ_01	Розвиток наукової галузі	6	екзамен
		<i>Методологія досліджень в галузі освіти</i>		
		<i>Освітологія</i>		
		<i>Компаративістика в сфері освіти</i>		
ОК 5	ОДФ_02	Науково-дослідна інфраструктура в галузі	4	залік
		<i>Джерелознавча база дослідження</i>		
		<i>Робота над науковими текстами</i>		
ОК 6	ОП_01	Науково-викладацька практика	6	залік
ОК 7	ОП_02	Дослідницька практика	6	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:			40	
Вибіркові компоненти ОП (додаток 1)				
ВК 1	ВД_01.01	Теоретичні засади історико-педагогічного знання	8	залік
		<i>Актуальні проблеми досліджень загальної педагогіки та історії педагогіки</i>		
		<i>Модель історико-педагогічного дослідження</i>		
		<i>Історичні перспективи вітчизняної освіти</i>		
		<i>Історія зарубіжної освіти</i>		
ВК 2	ВД_01.02	Науковий семінар із загальної педагогіки та історії педагогіки	12	залік
ВК 3	ВД_02.01	Теорія та методика професійної освіти	8	залік
		<i>Актуальні проблеми досліджень з теорії та методики професійної освіти</i>		
		<i>Людський розвиток та професійна освіта</i>		
		<i>Психологія професійного розвитку</i>		
		<i>Проектні технології у професійній освіті</i>		
		<i>Педагогічний експеримент та методи математичної статистики</i>		
ВК 4	ВД_02.02	Науковий семінар з теорії та методики професійної освіти	12	залік
ВК 5	ВД_03.01	Теорія і методика виховання	8	залік
		<i>Актуальні проблеми досліджень з теорії і методики виховання</i>		
		<i>Теорія виховання</i>		
		<i>Виховні системи та технології</i>		
		<i>Соціологія виховання</i>		
ВК 6	ВД_03.02	Науковий семінар з теорії і методики виховання	12	залік
		<i>Педагогічний експеримент та методи математичної статистики</i>		
ВК 7	ВД_04.01	Теорія і методика навчання музики	8	залік
		<i>Актуальні проблеми досліджень з теорії та</i>		

		<i>методики навчання музики</i>		
		<i>Теорія та методика музично-педагогічної освіти</i>		
		<i>Технології експериментального музично-педагогічного дослідження</i>		
		<i>Методичні системи навчання музики</i>		
		<i>Педагогічний експеримент та методи математичної статистики</i>		
ВК 8	ВД_04.02	Науковий семінар з теорії та методики навчання музики	12	залік
ВК 9	ВД_05.01	Теорія та методика навчання української мови	8	залік
		<i>Актуальні проблеми досліджень з теорії та методики навчання української мови</i>		
		<i>Лінгводидактика вищої школи</i>		
		<i>Наукові жанри української лінгводидактики</i>		
		<i>Лінгводидактичне термінознавство</i>		
		<i>Педагогічний експеримент та методи математичної статистики</i>		
ВК 10	ВД_05.02	Науковий семінар з теорії та методики навчання української мови	12	залік
ВК 11	ВД_06.01	ІКТ в освіті	8	залік
		<i>Актуальні проблеми досліджень з використання ІКТ в освіті</i>		
		<i>Наукові основи використання інформаційно-комунікаційних технологій в освіті</i>		
		<i>Методичні аспекти використання інформаційно-комунікаційних технологій в освіті</i>		
		<i>Технології розвитку інформаційно-орієнтованого освітнього середовища</i>		
		<i>Педагогічний експеримент та методи математичної статистики</i>		
ВК 12	ВД_06.02	Науковий семінар з використання ІКТ в освіті	12	залік
Загальний обсяг вибірових компонент:			20	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ			60	

2.2. Структурно-логічна схема ОНП

1 курс		2 курс		3 курс		4 курс		
1 семестр	2 семестр	3 семестр	4 семестр	5 семестр	6 семестр	7 семестр	8 семестр	
ОБОВ'ЯЗКОВА ЧАСТИНА								
ФОРМУВАННЯ ЗАГАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ								
Філософія і методологія наукової діяльності								
<i>Філософія науки - 2 кредити; Наукова етика - 1 кредит</i>	<i>Загальнонаукова методологія - 1 кредит</i>							
Стратегії наукових досліджень								
<i>Нормативно-правова база наукових досліджень та наукової діяльності - 1 кредит</i>	<i>Інтернаціоналізація науки - 3 кредити</i>							<i>ІКТ в сучасних наукових дослідженнях – 2 кредити</i>
Наукова комунікація іноземною мовою								
<i>2 кредити</i>	<i>4 кредити</i>	<i>2 кредити</i>						
ФОРМУВАННЯ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ								
Розвиток наукової галузі								
<i>Методологія досліджень в галузі освіти 2 кредити</i>	<i>Освітологія 2 кредити</i>							<i>Компаративістика в сфері освіти 2 кредити</i>
Науково-дослідна інфраструктура в галузі								
<i>Джерелознавча база дослідження – 2 кредити</i>								
<i>Робота з науковими текстами – 2 кредити</i>								
		ПРАКТИКА						
		<i>Науково-викладацька практика – 6 кредитів</i>	<i>Дослідницька практика – 6 кредитів</i>					
Завершення виконання наукової складової ОНП								

ВИБІРКОВА ЧАСТИНА

Вибірковий блок «Загальна педагогіка та історія педагогіки»

Теоретичні засади історико-педагогічного знання

<i>Актуальні проблеми досліджень загальної педагогіки та історії педагогіки – 2 кредити</i>	<i>Історичні перспективи вітчизняної освіти – 2 кредити</i>	<i>Історія зарубіжної освіти – 2 кредити</i>
<i>Модель історико-педагогічного дослідження 2 кредити</i>		

Науковий семінар із загальної педагогіки та історії педагогіки

<i>6 кредитів</i>	<i>4 кредити</i>	<i>2 кредити</i>
-------------------	------------------	------------------

Вибірковий блок «Теорія та методика професійної освіти»

Теорія та методика професійної освіти

<i>Актуальні проблеми досліджень з теорії та методики професійної освіти – 2 кредити</i>	<i>Психологія професійного розвитку – 2 кредити</i>	<i>Проектні технології у професійній освіті 1 кредит</i>
<i>Людський розвиток та професійна освіта – 2 кредити</i>		<i>Педагогічний експеримент та методи математичної статистики – 1 кредит</i>

Науковий семінар з теорії та методики освіти

<i>6 кредитів</i>	<i>4 кредити</i>	<i>2 кредити</i>
-------------------	------------------	------------------

Вибірковий блок «Теорія і методика виховання»

Теорія і методика виховання

<i>Актуальні проблеми досліджень з теорії та методики виховання – 2 кредити</i>	<i>Виховні системи та технології – 2 кредити</i>	<i>Соціологія виховання– 1 кредит</i>
<i>Теорія виховання – 2 кредити</i>		<i>Педагогічний експеримент та методи математичної статистики – 1 кредит</i>

Науковий семінар з теорії та методики виховання

<i>6 кредитів</i>	<i>4 кредити</i>	<i>2 кредити</i>
-------------------	------------------	------------------

Вибірковий блок «Теорія та методика навчання музики»

Теорія та методика навчання музики		
<i>Актуальні проблеми досліджень з теорії та методики навчання музики – 2 кредити</i> <i>Теорія та методика музично-педагогічної освіти – 2 кредити</i>	<i>Технології експериментального музично-педагогічного дослідження – 2 кредити</i>	<i>Методичні системи навчання музики – 1 кредит</i> <i>Педагогічний експеримент та методи математичної статистики – 1 кредит</i>
Науковий семінар з теорії та методики навчання музики		
<i>6 кредитів</i>	<i>4 кредити</i>	<i>2 кредити</i>
Вибірковий блок «Теорія та методика навчання української мови»		
Теорія та методика навчання української мови		
<i>Актуальні проблеми досліджень з теорії та методики навчання української мови – 2 кредити</i> <i>Лінгводидактика вищої школи – 2 кредити</i>	<i>Наукові жанри української лінгводидактики – 2 кредити</i>	<i>Лінгводидактичне термінознавство – 1 кредит</i> <i>Педагогічний експеримент та методи математичної статистики – 1 кредит</i>
Науковий семінар з теорії та методики навчання української мови		
<i>6 кредитів</i>	<i>4 кредити</i>	<i>2 кредити</i>
Вибірковий блок «ІКТ в освіті»		
ІКТ в освіті		
<i>Актуальні проблеми досліджень з використання ІКТ в освіті – 2 кредити</i> <i>Наукові основи використання інформаційно-комунікаційних технологій в освіті – 2 кредити</i>	<i>Методичні аспекти використання інформаційно-комунікаційних технологій в освіті – 2 кредити</i>	<i>Технології розвитку інформаційно-орієнтованого освітнього середовища – 1 кредит</i> <i>Педагогічний експеримент та методи математичної статистики – 1 кредит</i>
Науковий семінар з використання ІКТ в освіті		
<i>6 кредитів</i>	<i>4 кредити</i>	<i>2 кредити</i>

**IV. Матриця відповідності програмних компетентностей відповідним
компонентам освітньо-наукової програми**

Позначки програмних компетентностей та освітніх компонентів	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7
ЗК 1	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 2	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 3	+	+	+	+		+	+
ЗК 4		+		+	+	+	+
ЗК 5			+	+		+	+
ФК 1		+	+	+	+	+	+
ФК 2	+	+				+	+
ФК 3	+	+	+	+		+	+
ФК 4	+			+		+	+
ФК 5	+	+	+	+	+	+	+
ФК 6	+	+		+	+	+	+
ФК 7	+	+		+	+	+	+
ФК 8	+	+		+	+	+	+
ФК 9	+	+		+	+	+	+
ФК 10	+	+		+	+	+	+
ФК 11	+	+		+	+	+	+

V. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньо-наукової програми

Позначки програмних результатів навчання та освітніх компонентів	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7
ПРН 1	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 2	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 3	+	+		+	+	+	+
ПРН 4		+	+	+		+	+
ПРН 5			+	+		+	+
ПРН 6						+	+
ПРН 7		+	+		+	+	+
ПРН 8		+	+			+	+
ПРН 9	+	+		+		+	+
ПРН 10	+	+		+		+	+
ПРН 11		+				+	+
ПРН 12						+	+
ПРН 13			+	+	+	+	+
ПРН 14				+		+	+
ПРН 15				+		+	+
ПРН 16						+	+
ПРН 17						+	+
ПРН 18					+	+	+

Додаток 1 – Вибіркова частина освітньої програми

Освітньо-наукова програма забезпечує реалізацію аспірантами права на вільний вибір навчальних дисциплін, задекларованого у ст.62 Закону України «Про вищу освіту» (2014 р.) та п.26 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 №261 (зі змінами) у засіб самостійного обрання навчальних дисциплін вибіркового блоку.

Така процедура створює умови для набуття знань і компетентностей у вузькій науковій спеціалізації, релевантній науковому напряму, який досліджує аспірант та темі його дисертаційної роботи. Здобувач може здійснювати вибір дисциплін з інших освітніх програм з урахуванням власних наукових інтересів, проблеми дисертації та за погодженням з науковим керівником.

1. Вибірковий блок «Загальна педагогіка та історія педагогіки»

Дисципліни вибіркового блоку «Загальна педагогіка та історія педагогіки» передбачають вивчення загальних засад педагогіки як науки, методології педагогіки, історії вітчизняної та зарубіжної педагогічної думки й освіти, у процесі чого інтеріоризуються знання щодо теоретико-методологічних аспектів загальної педагогіки та історії педагогіки та їх реалізації у практичному вимірі, відбувається актуалізація й окреслення векторів дослідження загальної педагогіки та історії педагогіки, соціокультурних та аксіологічних детермінант розвитку сучасної освіти, певні моделі історико-педагогічного дослідження, персоналії в історико-педагогічному дискурсі.

2. Вибірковий блок «Теорія і методика професійної освіти»

Дисципліни вибіркового блоку «Теорія і методика професійної освіти» передбачають : висвітлення актуальних проблем теорії та методики професійної освіти, її суб'єктів у міждисциплінарному вимірі (філософському, психологічному, андрагогічному, акмеологічному), інноваційні освітні технології в неперервній професійній освіті; вивчення теоретико-методологічних засад професійної освіти, її мотиваційно-ціннісних, процесуальних, змістових й результативних аспектів та її суб'єктів; обґрунтування моделей сучасної професійної освіти; проєктування та впровадження в освітній процес ЗВО інноваційних освітніх технологій.

3. Вибірковий блок «Теорія і методика виховання»

Дисципліни вибіркового блоку «Теорія і методика виховання» передбачають вивчення навчальних дисциплін, які висвітлюють актуальні проблеми досліджень з теорії та методики виховання у філософському, аксіологічному, соціокультурному, психологічному вимірах, розглядають сучасні виховні системи та технології, тенденції сучасного виховання відповідно до результатів соціологічних досліджень, формування уявлення про логіку та методологію (зокрема, рівні методологічного аналізу) наукового дослідження з теорії та методики виховання; оволодіння сучасними методами

добору й реалізації діагностичного інструментарію відповідно до критеріального апарату дослідження та вміннями кількісної і якісної обробки результатів експерименту.

4. Вибірковий блок «Теорія та методика навчання музики»

Дисципліни вибіркового блоку «Теорія та методика навчання музики» передбачають вивчення теоретичних засад методики навчання музики, методології педагогічних досліджень, формування у здобувачів наукового ступеня «доктор філософії» досвіду дослідницької діяльності через розуміння її теоретико-методологічних засад, розвиток і саморозвиток методичної компетентності, екстраполяція методичних систем на сучасні освітні реалії.

5. Вибірковий блок «Теорія та методика навчання української мови»

Дисципліни вибіркового блоку «Теорія та методика навчання української мови» передбачають вивчення актуальних питань сучасної української лінгводидактики; оволодіння майбутніми науковцями основами теоретико-експериментальних досліджень, формування у здобувачів критичного мислення, дослідницької культури, особистісних якостей, здатності до критичного аналізу й оцінювання сучасних наукових досліджень з лінгводидактики, здатності до генерування нових ідей у процесі розв'язання дослідницьких завдань; мовно-стилістичної грамотності, чуття стилю, необхідних для підготовки якісних наукових текстів, що репрезентують результати їхнього наукового пошуку

6. Вибірковий блок «ІКТ в освіті»

Дисципліни вибіркового блоку «ІКТ в освіті» передбачають вивчення теоретико-методологічних основ, мети, змістових та процесуальних аспектів, методичного супроводу (методів, засобів, організаційних форм) використання цифрових (інформаційно-комунікаційних) технологій в освітньому процесі задля забезпечення його якості і відкритості, формування готовності до науково-дослідної діяльності в галузі інформаційно-комунікаційних технологій в освіті та до науково-педагогічної діяльності в закладах освіти.

